

SPIS TREŚCI

PODSTAWY DZIAŁALNOŚCI PIELĘGNIARSKIEJ NA RZECZ PACJENTA W SYSTEMIE OPIEKI ZDROWOTNEJ 1

1. KIEROWANIE PROCESEM KSZTAŁTOWANIA UMIEJĘTNOŚCI PIELĘGNIARSKICH

- Violetta Mianowana 3

1.1. Uwarunkowania procesu kształtowania umiejętności pielęgniarskich 3

1.2. Znaczenie samokształcenia w procesie kształcenia praktycznego 6

1.3. Ewaluacja efektów kształcenia 11

PIŚMIENNICTWO 14

2. WDRAŻANIE DOWODÓW NAUKOWYCH DO PRAKTYKI PIELĘGNIARSKIEJ

- Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka 16

2.1. Kliniczne studium przypadku 16

2.2. Etapy praktyki opartej na dowodach 20

2.3. Znaczenie praktyki opartej na dowodach w pielęgniarstwie 29

PIŚMIENNICTWO 31

POMIAR I OCENA PARAMETRÓW FUNKCJI ORGANIZMU - Zofia Sienkiewicz,

Józefa Czarnecka 33

3. PODSTAWY REALIZACJI I KIERUNKI ROZWOJU PRAKTYKI PIELĘGNIARSKIEJ 35

3.1. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki 35

3.2. Trendy praktyki oparte na dowodach 35

3.3. Uwarunkowania kulturowe 36

4. TEMPERATURA CIAŁA 38

4.1. Metody pomiaru i zakresy interpretacji wyników 38

4.2. Rodzaje termometrów pomiarowych 40

5. ODDECH 46

5.1. Zakres oceny i interpretacji wyników 46

5.2. Sposób pomiaru oddechów 50

6. TĘTNO 53

6.1. Cechy tętna 53

6.2. Metody i miejsca badania tętna	56
6.3. Interpretacja wyników pomiaru tętna	56
7. CIŚNIENIE TĘTNICZE KRWI	60
7.1. Metody pomiaru ciśnienia tętniczego krwi	60
7.2. Rodzaje ciśnieniomierzy	62
7.3. Interpretacja wyników pomiarów ciśnienia tętniczego krwi	63
8. POMIARY ANTROPOMETRYCZNE I OBLICZANIE WSKAŹNIKÓW	69
8.1. Pomiary antropometryczne – podział	69
8.2. Techniki pomiarów podstawowych cech antropometrycznych	70
8.3. Metody badań antropometrycznych	71
9. DIUREZA	78
9.1. Ocena diurezy	78
9.2. Zaburzenia diurezy	79
9.3. Dobowa zbiórka moczu, diureza godzinowa	80
10. SATURACJA KRWI	85
10.1. Ocena saturacji krwi	85
10.2. Interpretacja wyników saturacji krwi	85
10.3. Pulsoksymetria	86
11. OŚRODKOWE CIŚNIENIE ŻYŁNE	89
11.1. Metody pomiaru	89
11.2. Interpretacja wyniku pomiaru OCŻ	90
12. SZCZYTOWY PRZEPŁYW WYDECHOWY (PEF)	94
12.1. Istota i zasady pomiaru PEF	94
12.2. Obliczanie wartości należnych PEFR	95
12.3. Postępowanie w przypadku nieprawidłowych wyników	97
PIŚMIENNICTWO	101

KONTROLA ZAKAŻEŃ 103

13. POSTĘPOWANIE HIGIENICZNE – Agnieszka Gniadek	105
13.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa	105
13.2. Higiena rąk	107
13.3. Postępowanie aseptyczne i antyseptyczne	114
13.4. Dekontaminacja płynów zakaźnych	121
13.5. Postępowanie z niebezpiecznymi ostrymi narzędziami	123
PIŚMIENNICTWO	126

14. STERYLNE TECHNIKI	- Lucyna Ścisło	128
14.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa		128
14.2. Przygotowanie pielęgniarki do instrumentowania		129
14.3. Chirurgiczne mycie rąk		137
14.4. Zakładanie rękawic jednorazowych jałowych (sterylnych)		142
14.5. Zakładanie fartucha chirurgicznego i innych elementów stroju operacyjnego		147
PIŚMIENNICTWO		153

AKTYWNOŚĆ I PRZEMIESZCZANIE PACJENTA 155

15. BEZPIECZNE PRZEMIESZCZANIE PACJENTA	- Beata Haor, Mariola Rybka	157
15.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa		157
15.2. Deficyt w przemieszczaniu się pacjenta		159
15.3. Metody i techniki przemieszczania pacjentów		159
15.4. Ręczne przemieszczanie pacjentów a obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego pielęgniarek		160
15.5. Sprzęt stosowany w przemieszczaniu/przenoszeniu pacjentów		160
15.6. Ogólne zasady dotyczące przemieszczania/przenoszenia pacjentów		164
15.7. Pomaganie pacjentowi przy wstawaniu i pionizacji		167
15.8. Przemieszczanie/przenoszenie pacjenta bez użycia sprzętu		167
15.9. Przemieszczanie/przenoszenie pacjenta za pomocą sprzętu		174
15.10. Transport/transfer pacjenta		181

PIŚMIENNICTWO 192

16. AKTYWNOŚĆ PACJENTA	- Teresa Stawińska, Gustaw Wójcik	193
16.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa		193
16.2. Rehabilitacja przyłóżkowa		197
16.3. Kinezyterapia miejscowa		206
16.4. Usprawnianie ruchowe - pionizacja		211
16.5. Zaopatrzenie ortopedyczne wykorzystywane w pionizacji i lokomocji		214
16.6. Techniki wspomaganie lokomocji pacjenta		216

PIŚMIENNICTWO 225

17. POZYCJE UŁOŻENIOWE PACJENTA	- Honorata Piasecka, Grzegorz Nowicki	226
17.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa		226
17.2. Rodzaje pozycji ułożeniowych		227
17.3. Udogodnienia stabilizujące pozycje ułożeniowe		232

PIŚMIENNICTWO 244

BEZPIECZEŃSTWO I KOMFORT PACJENTA 245

18. BEZPIECZEŃSTWO PACJENTA – Maria Cianciara 247

- 18.1. Prawa pacjenta w systemie opieki zdrowotnej 247
- 18.2. Bezpieczne otoczenie pacjenta w zakładach opieki zdrowotnej 250
- 18.3. Zapobieganie upadkom pacjentów 251
- 18.4. Stosowanie przymusu bezpośredniego 254
- 18.5. Zapobieganie zdarzeniom niepożądanym 255

PIŚMIENNICTWO 258

19. KOMFORT I WYGODA PACJENTA – Katarzyna Augustyniuk,

Daria Schneider-Matyka, Joanna Owsianowska 259

- 19.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa 260
- 19.2. Pacjent w łóżku 261
- 19.3. Ergonomia pracy pielęgniarki 272
- 19.4. Prześcielenie łóżka pacjentowi leżącemu 273
- 19.5. Zmiana bielizny pościelowej i osobistej pacjentowi leżącemu 287

PIŚMIENNICTWO 299

HIGIENA OSOBISTA PACJENTA – Marta Czekirda 301

20. HIGIENA CAŁEGO CIAŁA 303

- 20.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa 303
- 20.2. Higiena osobista człowieka 306
- 20.3. Toaleta ciała pacjenta: kąpiel w wannie/pod natryskiem oraz mycie w łóżku 307
- 20.4. Mycie włosów 324
- 20.5. Wszawica włosów i sposoby jej zwalczania 330

21. TOALETA PACJENTA 339

- 21.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa 339
- 21.2. Toaleta jamy ustnej 340
- 21.3. Golenie pacjenta 351
- 21.4. Pielęgnacja paznokci 357

PIŚMIENNICTWO 369

METODY I TECHNIKI PIELĘGNOWANIA DZIECKA – Anna Bednarek,

Alina Trojanowska 371

22. PODSTAWY REALIZACJI I KIERUNKI ROZWOJU PRAKTYKI PIELĘGNARSKIEJ 373

- 22.1. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki 373
- 22.2. Trendy praktyki oparte na dowodach 373
- 22.3. Uwarunkowania kulturowe 375

23. POMIARY MASY, DŁUGOŚCI I OBWODÓW CIAŁA DZIECKA 377

- 23.1. Pomiar długości ciała 377
- 23.2. Pomiar wysokości ciała 378
- 23.3. Pomiar masy ciała 378
- 23.4. Pomiar obwodu głowy i łatki piersiowej 378
- 23.5. Interpretacja wyników pomiarów 378

24. METODY ZAPEWNIENIA KOMFORTU DZIECKU 383

- 24.1. Kąpiel dziecka 383
- 24.2. Przewijanie dziecka 389
- 24.3. Karmienie dziecka 394

PIŚMIENICTWO 401

PODAWANIE LEKÓW 403

25. METODY TERAPII - UDZIAŁ PIELEŃNIARKI - Anna Majda, Joanna Zalewska-Puchała, Anna Nawalana, Stanisław Manulik, Bartosz Uchmanowicz 405

- 25.1. Zasady realizacji zleceń lekarskich przez pielęgniarkę 405
- 25.2. Zasady wypisywania zleceń i recept oraz ordynowania leków przez
pielęgniarkę 413
- 25.3. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarskiej 422

26. PODAWANIE LEKÓW PRZEZ UKŁAD POKARMOWY - Anna Majda, Joanna Zalewska-Puchała, Anna Nawalana 428

- 26.1. Podawanie leków doustnie 428
- 26.2. Podawanie leków podjęzykowo 430
- 26.3. Podawanie leków okołopoliczkowo 430
- 26.4. Podawanie leków doodbytniczo 436

27. PODAWANIE LEKÓW PRZEZ UKŁAD ODDECHOWY - Anna Majda, Joanna Zalewska-Puchała, Anna Nawalana 441

- 27.1. Podawanie leków wziewnie 441
- 27.2. Podawanie tlenu 456

28. PODAWANIE LEKÓW NA SKÓRĘ I BŁONĘ ŚLIZOWĄ - Joanna Zalewska-Puchała, Anna Majda, Anna Nawalana 465

- 28.1. Podawanie leków do worka spojówkowego 465
- 28.2. Podawanie leków do ucha 470
- 28.3. Podawanie leków do nosa 474
- 28.4. Podawanie leków dopochwowo 479
- 28.5. Podawanie leków na skórę 483

29. PODAWANIE LEKÓW DOTKANKOWO - Anna Majda, Joanna Zalewska-Puchała,
Anna Nawalana 492

- 29.1. Wytyczne dotyczące przygotowywania i podawania leków 492
29.2. Procedura postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny 499
29.3. Wstrzyknięcia podskórne 502
29.4. Wstrzyknięcia śródskórne 516
29.5. Wstrzyknięcia domięśniowe 526
29.6. Kroplowy wlew dożylny 535

PIŚMIENNICTWO 551

ZABIEGI PRZECIWZAPALNE 555

30. UMIEJĘTNOŚCI KLINICZNE I TECHNIKI ZABIEGÓW PRZECIWZAPALNYCH

- Joanna Zalewska-Puchała, Joanna Łatka 557

- 30.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa 558
30.2. Charakterystyka zabiegów przeciwzapalnych 560
30.3. Zastosowanie worka z lodem/zimnego kompresu żelowego 562
30.4. Zastosowanie okładu chłodzącego 567
30.5. Zastosowanie okładu wysychającego 570
30.6. Zastosowanie okładu rozgrzewającego 573
30.7. Zastosowanie termoformy/ciepłego kompresu żelowego 578
30.8. Zastosowanie baniek leczniczych 581

PIŚMIENNICTWO 589

PROCEDURY DIAGNOSTYCZNE 591

31. REGULACJE PRAWNE UDZIAŁU PIELEŃNIARKI W DIAGNOSTYCE PACJENTA

- Joanna Zalewska-Puchała, Alicja Kamińska, Joanna Łatka 595

32. POBIERANIE MATERIAŁÓW DO BADAŃ DIAGNOSTYCZNYCH

- Joanna Zalewska-Puchała, Alicja Kamińska, Joanna Łatka 597

- 32.1. Wstęp 597
32.2. Pobieranie krwi żyłnej do badania 598
32.3. Pobieranie krwi tętniczkowej do badań i diagnostyczne testy paskowe 612
32.4. Pobieranie moczu do badania i diagnostyczne testy paskowe 618
32.5. Pobieranie płwociny do badania 624
32.6. Pobieranie wymazów do badania 629
32.7. Pobieranie kału do badania 636

PIŚMIENNICTWO 642

33. PROCEDURY PRZYGOTOWANIA PACJENTA DO BADAŃ DIAGNOSTYCZNYCH

- Alicja Kamińska, Joanna Zalewska-Puchała, Grażyna Puto 644

33.1. Procedury przygotowania pacjenta do badań obrazowych 644

33.2. Procedury przygotowania pacjenta do badań endoskopowych 660

PIŚMIENNICTWO 675

34. WYKONYWANIE BADAŃ DIAGNOSTYCZNYCH - Małgorzata Starczewska,

Beata Kropornicka, Joanna Łatka 676

34.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa 676

34.2. Elektrokardiografia 678

34.3. Spirometria 687

34.4. Skórne testy alergiczne 696

PIŚMIENNICTWO 706

35. ASYSTOWANIE PIELEŃNIARKI PRZY BADANIACH DIAGNOSTYCZNYCH

- Iwona Bodys-Cupak, Anna Majda 708

35.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa 708

35.2. Asystowanie pielęgniarce podczas kaniulacji żył centralnych 709

35.3. Asystowanie pielęgniarce podczas nakłucia tętnicy 724

35.4. Asystowanie pielęgniarce podczas nakłucia szpiku 732

35.5. Asystowanie pielęgniarce podczas nakłucia łędźwiowego 738

35.6. Asystowanie pielęgniarce podczas nakłucia opłucnej 745

35.7. Asystowanie pielęgniarce podczas nakłucia otrzewnej 751

PIŚMIENNICTWO 758

ODDYCHANIE 759

36. WSPOMAGANIE ODDYCHANIA U PACJENTA - Marta Czekirda 761

36.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa 762

36.2. Podstawy utrzymania wentylacji płuc 763

36.3. Ćwiczenia oddechowe 767

36.4. Wspomaganie odkrztuszania wydzieliny z dróg oddechowych 782

36.5. Drenaż ułożeniowy 799

36.6. Toaleta drzewa oskrzelowego 810

PIŚMIENNICTWO 817

RÓWNOWAGA PŁYNÓW USTROJOWYCH 819

37. UTRZYMANIE RÓWNOWAGI PŁYNOWEJ ORGANIZMU W ZABURZENIACH

ZDROWIA - Grzegorz Nowicki, Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka 821

37.1. Bilans płynów ustrojowych 822

37.2. Zaburzenia równowagi wodno-elektrolitowej 823

37.3. Płynoterapia parenteralna 828

37.4. Dokumentowanie bilansu płynów 829

PIŚMIENNICTWO 839

ODŻYWIANIE 841

38. WSPOMAGANIE ODŻYWIANIA PACJENTA - Sylwia Wieder-Huszlą, Anna Jurczak,
Marzanna Stanisławska, Małgorzata Szkup 843

38.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa 843

38.2. Podstawy odżywiania i karmienia pacjenta 846

38.3. Karmienie doustne 848

38.4. Karmienie przez zgłębnik żołądkowy 853

38.5. Karmienie chorego przez gastrostomię 861

38.6. Karmienie chorego przez mikrojejunostomię igłową 867

PIŚMIENNICTWO 873

WYDALANIE 875

39. METODY WSPOMAGAJĄCE WYDALANIE KAŁU - Anna Jurczak,
Marzanna Stanisławska, Sylwia Wieder-Huszlą 877

39.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa 877

39.2. Pomoc pacjentowi w samodzielnym korzystaniu z toalety 880

39.3. Podawanie pacjentowi basenu i kaczki 881

39.4. Wybrane metody wspomagania wydalania gazów 887

39.5. Wybrane metody wspomagania wydalania kału 891

39.6. Zabiegi dorektalne 900

40. METODY WSPOMAGAJĄCE WYDALANIE MOCZU - Anna Jurczak, Małgorzata Szkup 919

40.1. Metody prowokowania wydalania moczu 919

40.2. Cewnikowanie pęcherza moczowego 921

PIŚMIENNICTWO 939

STOSOWANIE OPATRUNKÓW I LECZENIE RAN 941

41. BANDAŻOWANIE - Małgorzata Marć 943

41.1. Podstawy desmurgii 943

41.2. Tradycyjne metody bandażowania 949

41.3. Alternatywne metody bandażowania 954

42. POSTĘPOWANIE Z RANAMI - Katarzyna Cierzniańska, Maria I. Szewczyk 958

42.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarstwa 958

42.2. Podstawy postępowania z ranami	960
42.3. Zmiana opatrunku na ranie czystej oraz na ranie skażonej bez drenu	966
42.4. Zmiana opatrunku na ranie skażonej z drenem	970
42.5. Zaopatrzenie przetoki jelitowej (stomii)	975
43. UDZIAŁ PIELĘGNIARKI W ZABIEGACH PŁUKANIA -	
Hanna Grabowska, Wioletta Mędrzycka-Dąbrowska	981
43.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarskiej	981
43.2. Wprowadzenie	983
43.3. Płukanie oka/worka spojówkowego	984
43.4. Płukanie ucha	990
43.5. Płukanie jamy ustnej i gardła	994
43.6. Płukanie żołądka	998
43.7. Irygacja przetoki	1003
43.8. Płukanie rany	1007
PIŚMIENNICTWO	1012

ODLEŻYNY 1015

44. PROFILAKTYKA I LECZENIE ODLEŻYN -	Joanna Rosińczuk, Izabella Uchmanowicz 1017
44.1. Podstawy realizacji i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarskiej	1017
44.2. Charakterystyka następstw długotrwałego unieruchomienia pacjenta	1019
44.3. Profilaktyka odleżyn	1020
44.4. Dokumentacja pacjenta zagrożonego wystąpieniem odleżyn	1020
44.5. Procedura zapobiegania odleżynom	1024
44.6. Masaż klasyczny w profilaktyce powikłań u pacjenta	1027
45. LECZENIE ODLEŻYN -	Joanna Rosińczuk, Izabella Uchmanowicz 1029
45.1. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarki	1029
45.2. Klasyfikacja odleżyn	1029
45.3. Model klasyfikacji ran	1033
45.4. Rodzaje opatrunków specjalistycznych	1040
45.5. Lawaseptyka - fizyczne oczyszczanie ran	1048
45.6. Nowe kierunki w zaopatrywaniu ran trudno gojących się	1049
45.7. Zasady postępowania w poszczególnych fazach gojenia się odleżyn	1050
45.8. Infekcja w procesie leczenia	1053
PIŚMIENNICTWO	1057

**PROCEDURY PRZYGOTOWANIA PACJENTA DO SAMOKONTROLI
STANU ZDROWIA 1059**

**46. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO SAMOKONTROLI W CHOROBYCH UKŁADU
KRAŻENIA - Agnieszka Bartoszek, Agnieszka Wawryniuk 1061**

46.1. Wprowadzenie 1061

46.2. Pomiar i ocena tętna przez pacjenta 1063

46.3. Pomiar i ocena ciśnienia tętniczego krwi przez pacjenta 1067

47. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO SAMOKONTROLI W CUKRZICY -

Bożena Baczewska, Cecylia Olszak, Elżbieta Nowicka 1075

47.1. Pomiar glukozy we krwi włosniczkowej 1075

47.2. Pomiar glukozy i acetonu w moczu 1080

47.3. Pielęgnowanie stóp w cukrzycy 1085

48. SAMOCENNIKOWANIE PACJENTA - Regina Lorencowicz 1090

48.1. Wprowadzenie 1090

48.2. Techniki przerywanego cewnikowania 1091

49. SAMOPIELĘGNOWANIE STOMII JELITOWEJ -

Tadeusz Paweł Wasilewski, Katarzyna Smolińska 1101

49.1. Wprowadzenie 1101

49.2. Sprzęt stomijny 1102

49.3. Wykonanie irygacji stomii jelitowej 1103

PIŚMIENNICTWO 1117

SŁOWNICZEK 1121

SKOROWIDZ 1135

SPIS STRUKTUR UMIEJĘTNOŚCI PIELĘGNIARSKICH

Dział: POMIAR I OCENA PARAMETRÓW FUNKCJI ORGANIZMU

- Pomiar temperatury ciała 41
- Pomiar oddechu 50
- Pomiar tętna 57
- Pomiar ciśnienia tętniczego krwi 64
- Pomiary antropometryczne 74
- Pomiar diurezy 80
- Pomiar saturacji 86
- Pomiar ośrodkowego ciśnienia żyłnego 90
- Pomiar szczytowego przepływu wydechowego 97

Dział: KONTROLA ZAKAŻEŃ

- Przygotowanie pielęgniarki do instrumentowania 131
- Chirurgiczne mycie rąk 137
- Zakładanie rękawic jednorazowych jałowych (sterylnych) 143
- Zakładanie fartucha chirurgicznego i innych elementów stroju operacyjnego 148

Dział: AKTYWNOŚĆ I PRZEMIESZCZANIE PACJENTA

- Bezpieczne przemieszczanie pacjenta 182
- Ćwiczenia lecznicze bierne wykonywane przez pielęgniarkę 219
- Stosowanie pozycji ułożeniowych 234

Dział: BEZPIECZEŃSTWO I KOMFORT PACJENTA

- Prześcielenie pustego łóżka 276
- Prześcielenie łóżka pacjentowi leżącemu 280
- Zmiana bielizny pościelowej pacjentowi leżącemu przez jedną pielęgniarkę 287
- Zmiana bielizny osobistej pacjentowi leżącemu 293
- Toaleta ciała pacjenta: kąpiel w wannie/pod natryskiem 310
- Toaleta/kąpiel ciała w łóżku w przypadku braku wydolności samoobsługowej pacjenta 314
- Mycie włosów 324
- Założenie czepca przeciwwszawiczego 333
- Toaleta jamy ustnej 341
- Golenie pacjenta 353

Pielęgnacja paznokci dłoni	358
Pielęgnacja paznokci i naskórka stóp	364

Dział: METODY I TECHNIKI PIELĘGNOWANIA DZIECKA

Pomiar masy, długości i obwodów ciała dziecka	379
Kąpiel dziecka	385
Przewijanie dziecka	390
Karmienie dziecka	396

Dział: PODAWANIE LEKÓW

Podawanie leków doustnie	431
Podawanie leków doodbytniczo	436
Podawanie leków wziewnie	444
Podawanie tlenu	458
Podawanie leków do worka spojówkowego	466
Podawanie leków do ucha	470
Podawanie leków do nosa	475
Podawanie leków dopochwowo	479
Podawanie leków na skórę	486
Wykonanie wstrzyknięć podskórnych	504
Wykonanie wstrzyknięć śródskórnych	517
Wykonanie wstrzyknięć domięśniowych	529
Wykonanie kroplowego wlewu dożylnego	540

Dział: ZABIEGI PRZECIWZAPALNE

Zastosowanie worka z lodem/zimnego kompresu żelowego	563
Zastosowanie okładu chłodzącego	567
Zastosowanie okładu wysychającego	570
Zastosowanie okładu rozgrzewającego	574
Zastosowanie termoformu/ciepłego kompresu żelowego	578
Zastosowanie baniek leczniczych	582

Dział: PROCEDURY DIAGNOSTYCZNE

Rejestracja elektrokardiogramu	682
Wykonanie spirometrii	689
Asystowanie podczas kaniulacji żyły centralnej	712
Asystowanie podczas nakłucia tętnicy	724

Asystowanie podczas nakłucia szpiku	733
Asystowanie podczas nakłucia lędźwiowego	739
Asystowanie podczas nakłucia opłucnej	746
Asystowanie podczas nakłucia otrzewnej	751

Dział: ODDYCHANIE

Ćwiczenia oddychania torem brzuszny	768
Ćwiczenia wzmacniające wydech z użyciem aparatu Spiroflo	773
Ćwiczenia wzmacniające wydech z użyciem aparatu <i>Magic Ball</i>	777
Ćwiczenia z użyciem aparatu Triflo	780
Oklepywanie i opukiwanie klatki piersiowej	784
Nauka efektywnego kaszlu	788
Ewakuacja wydzieliny z dróg oddechowych za pomocą aparatu Flutter	792
Drenaż ułożeniowy	803
Toaleta drzewa oskrzelowego	811

Dział: RÓWNOWAGA PŁYNÓW USTROJOWYCH

Stosowanie płynoterapii parenteralnej	831
---------------------------------------	-----

Dział: ODŻYWIANIE

Karmienie pacjenta doustne	849
Karmienie pacjenta przez założony zgłębnik żołądkowy	854
Karmienie pacjenta przez gastrostomię	863
Karmienie pacjenta przez mikrojejunostomię	868

Dział: WYDALANIE

Podanie pacjentowi basenu/kaczki	884
Stosowanie suchej rurki doodbytniczej	888
Wykonanie lewatywy	901
Wlewka doodbytnicza przeczyszczająca	906
Kroplowy przyspieszony wlew doodbytniczy	911
Oczyszczanie przewodu pokarmowego preparatem Fortrans	915
Cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety	924
Cewnikowanie pęcherza moczowego u mężczyzny	933

Dział: STOSOWANIE OPATRUNKÓW I LECZENIE RAN

- Zmiana opatrunku na ranie czystej i ranie skażonej bez drenu 966
- Zmiana opatrunku na ranie skażonej z drenem 971
- Zaopatrzenie przetoki (stomii) jelitowej 976

Dział: UDZIAŁ PIELEGNIARSKI W ZABIEGACH PŁUKANIA

- Płukanie oka/worka spojówkowego 984
- Płukanie ucha 990
- Płukanie jamy ustnej i gardła 994
- Płukanie żołądka 998
- Irygacja przetoki jelitowej 1004
- Płukanie rany 1007

Dział: PROCEDURY PRZYGOTOWANIA PACJENTA DO SAMOKONTROLI STANU ZDROWIA

- Pomiar i ocena tętna 1063
- Pomiar i ocena ciśnienia tętniczego krwi 1067
- Pomiar glukozy we krwi włosniczkowej 1075
- Pomiar glukozy i acetonu w moczu 1081
- Pielęgnowanie stóp w cukrzycy 1086
- Samocewnikowanie pacjenta 1093
- Samopielęgnowanie stomii jelitowej 1104